

17/7.

10—21/23/1978.

SZK. CÍM	10
K. SZ. CÍM	71/1 6
Dátum	1979. I. 15
Ugyintézés	

043

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK
23/1978. számú
UTASÍTÁSA**

**a termékbeszerzés rendje és a térítésmentesen biztosítandó
anyagok és szolgáltatások körének szabályozásáról**

Budapest, 1978. évi december hó 8-án.

A Belügyminisztérium felsőfokú gazdasági szerveinél történt szervezeti változások és ennek alapján bekövetkezett hatásköri, feladatköri módosulások szükségessé teszik a termékbeszerzés rendjének és a térítésmentesen biztosítandó anyagok, szolgáltatások körének újraszabályozását.

Ennek végrehajtása érdekében kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

A termékbeszerzés általános szabályai

1. A BM szervek feladatainak végzéséhez szükséges termékek, a termékforgalmazási szabályok szempontjából lehetnek:
 - népgazdasági szinten központi gazdálkodás alá tartozó és kontingentált termékek,
 - haditechnikai termékek és szolgáltatások, hadfelszerelési cikkek,
 - polgári és speciális import termékek,
 - BM viszonylatban kiemelt termékek,
 - szabadforgalmú termékek.
2. A népgazdasági szinten **központi gazdálkodás** alá vont és **kontingentált termékek** felhasználó szervek közötti elosztása, az ezekkel kapcsolatos gazdálkodás szabályozása az Országos

Anyag- és Árhivatal elnöke, illetőleg az általa kijelölt ágazati miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) feladatkörébe tartoznak.

A kijelölt szállítót (előállítót) az elosztás mértékére szerződéskötési kötelezettség terheli.

3. **Haditechnikai termékek és szolgáltatások, hadfelszerelési cikkek**, mindazon kész- és félkész (fegyver, lőszer, páncéltechnikai, katonai finommechanikai, optikai, híradástechnikai, lokátorteknikai, repülőgéptechnikai, gépjármű, műszaki, vegyi- és sugárvédelmi, valamint egészségügyi) termékek, illetve ezek alkatrészei és javításai, amelyek általában a fegyveres testületek speciális céljait szolgálják, polgári forgalomban nem, vagy csak külön engedéllyel kerülhetnek.
4. **Import** forgalom körébe tartoznak azok a termékek, amelyek beszerzése a BM szervei, valamint az illetékes külkereskedelmi vállalatok közötti külkereskedelmi bizományi szerződés alapján történik.
Speciális importtermékek azok a haditechnikai és hadfelszerelési termékek (főanyagok, tartozékok, alkatrészek), amelyek forgalmazására az államközi szerződések sajátos feltételeket írnak elő.
5. **BM viszonylatban kiemelt termékek** — az előzőekben foglaltakon túlmenően — a fejlesztés jellegű termékek, továbbá azok, amelyeket a BM költségvetés-tervezési utasítás előírásai szerint egyedileg kell a költségvetésben előírni.
6. **Szabadforgalmú termékek** a termékgyártás és forgalmazás szempontjából kötöttség alá nem vont, a kereskedelmi forgalomban, vagy a termelőktől korlátozás nélkül beszerezhető termékek.
7. A termékek beszerzése a népgazdasági előírásoknak megfelelően történhet;
 - a) szállítási szerződéskötési kötelezettségen alapuló megállapodással,
 - b) a felek megegyezésén alapuló szállítási szerződéskötéssel,
 - c) egyéb külön jogszabályokban szabályozott szerződéssel (pl.: adás-vételi, vállalkozási, mezőgazdasági termékértékesítési keretszerződés, stb.),
 - d) értékesítő és készletező kereskedelmi szervektől közvetlen vásárlással.
8. A termékek beszerzését az a szerv köteles kezdeményezni, illetve ellentétes rendelkezés hiányában végrehajtani, amely a beszerzéshez szükséges költségvetési fedezettel rendelkezik.
9. Központilag történik valamennyi haditechnikai, a 4. pont szerinti import és az éves tervekben fejlesztésként jóváhagyott termékek beszerzése. Ezekon kívül központilag kell beszerezni még a speciális szakismeretet kívánó és az olyan más termé-

keket is, amelyeknek központi beszerzéséhez a Belügyminisztériumnak fontos érdeke fűződik (pl.: az egységes ellátás kialakítása, fenntartása, illetve nagyobb volumen esetén a gazdaságosság érvényesítése).

A szervek igényelhetik az illetékes központi beszerző szervektől más olyan termékek beszerzését is, amelyek helyileg csak aránytalanul nagy nehézség, vagy lényegesen magasabb árak mellett szerezhetőek be.

Átmeneti beszerzési nehézségek esetén a költségvetés készítésére kötelezett szerv kérésére (beszerzési segítségnyújtásként) nem központi beszerzésűvé minősített termékeket is lehet központilag beszerezni. Az ilyen irányú beszerzési igények tekintetében a szervek közvetlenül állapodjanak meg a BM Beszerzési és Ellátási Központtal (a továbbiakban: BEK), illetve a beszerzést végző felsőfokú gazdasági szervekkel.

10. A központi beszerzési tevékenység lebonyolítása megbízás alapján, a BEK és az arra kijelölt felsőfokú gazdasági szerv (a továbbiakban együtt: központi beszerző szervek) feladata. A speciális import beszerzéseket minden anyagnemben a BEK bonyolítja le.

11. A kötelező központi beszerzés körébe tartozó egyes termékek helyi beszerzésére — kedvező helyi feltételek esetén — a központi beszerző szervek a költségvetés készítésére kötelezett — felhasználó — szervek esetenként megbízást adhatnak.

Amennyiben a megbízás a központilag kezelt anyagi-, műszaki-, technikai fejlesztési terv körébe tartozó termékekre vonatkozik, a pénzügyi kiegyenlítés a megbízó központi beszerző szerv útján történik.

12. A termékbeszerzés alapja az éves költségvetés. Hosszabb, — évet meghaladó — beszerzési időt igénylő termékek a jóváhagyott középtávú (ötéves) terv alapján rendelhetőek meg. A középtávú tervben nem szereplő hosszú átfutási idejű termékekre csak a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökséggel történő előzetes egyeztetés után adható fel megrendelés.

13. Rendszeresítési eljárás hatálya alá tartozó termékeket beszerezni csak akkor szabad, ha a rendszeresítési eljárást lefolytatták, illetve a rendszerbe vétel megtörtént.

14. Import beszerzéseket rubel-elszámolású viszonylatban a költségvetési előirányzat Ft-összegén belül szabadon, tőkés viszonylatban a kötelezően előírt dollár-elszámolású devizakeret erejéig lehet eszközölni.

A tőkés viszonylatú termékek beszerzéséhez szükséges devizakereteket a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökség központilag kezeli. A megrendeléseket a szállító külkereskedelmi vállalatokhoz való továbbítás előtt tárcaszintű záradékolás, valamint a megbízás illetékmentességének igazolása végett a BM Terv és Pénzügyi Csoportfőnökséghez kell benyújtani.

15. A termékbeszerzésre irányuló — a 7. pontban felsorolt — szerződéseket a belügyi szervek is a népgazdaságra általáno-

san érvényes rendelkezések szerint kötelesek megkötni. Az e tárgykorben érvényben lévő fontosabb rendeletek, utasítások felsorolását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

16. A termékeket elsősorban a szocialista szervektől (állami vállalatok, intézetek, intézmények, költségvetési szervek, társadalmi szervek, szövetkezetek, ezek szervezetei és vállalatai, valamint jogi személyiséggel rendelkező társulások) kell beszerezni.

Kisiparosoktól, kiskereskedőktől, magánszemélyektől terméket beszerezni csak a vonatkozó jogszabályokban foglalt előírások betartásával szabad.

17. Azoknál a termékeknél, amelyekre nézve a belügyi rendelkezések konkrét típust, vagy szabványt írtak elő, azok betartása kötelező. Ha konkrét típus, vagy szabvány nincs meghatározva, mindenkor a szolgálati feladatok ellátásához legmegfelelőbb és a leggazdaságosabb feltételek mellett beszerezhető típusok vásárlására kell törekedni.

18. A gazdaságosabb beszerzések biztosítása, a korszerű termékek megismertetése érdekében a központi beszerző szervek folytassanak piackutatást és annak eredményeiről időközönként tájékoztassák a költségvetés készítésére kötelezett szerveket.

A beszerző szervek törekedjenek:

- a) a termelő és készletező kereskedelmi vállalatokkal állandó jellegű kapcsolat kiépítésére, hogy azok ajánlataikat a termékeik vonatkozásában rendszeresen megtehessék,
- b) az árengedményes beszerzés, a minőségi bevizsgálás és átvétel helyi lehetőségeinek kihasználására,
- c) az azonos székhelyen működő társ BM szervekkel beszerzési társulások létrehozására, amennyiben az anyagi előnyrel jár.

19. A pénzügyi szolgálat az egyes termékféleségek beszerzésére vonatkozó előírások betartását rendszeresen kísérje figyelemmel.

A tiltó rendelkezésbe ütköző termékbeszerzés kötelezettségvállalási ellenjegyzését meg kell tagadni.

A központi termékbeszerzés szabályai

20. A központi beszerzésű termékek jegyzékét — az éves költségvetési javaslat összeállítását megelőzően — **április 1-ig**, a 8. pontban foglaltak szem előtt tartásával a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökséggel és az érdekelt felsőfokú gazdasági szervekkel egyetértésben a BEK adja ki.

21. A költségvetés készítésére kötelezett szervek — a költségvetésük megtárgyalását követően — július 5-ig a BEK-hez, illetve a beszerzést végző felsőfokú gazdasági szervhez — az

által meg határozott előírás szerint — kötelesek a központi beszerzésű anyagigényeiket bejelenteni, amely egyben a megbízó részéről megrendelést is jelent.

A szállítási szerződések időbeni megkötése végett a központi beszerző szervek a költségvetés készítését, illetve megtárgyalását megelőzően egyes központi beszerzésű termékekből a várható szükségletekre nézve előzetes igénybejelentést (előmegrendelést) kérhetnek be.

Az állami tűzoltóság területi szervei részére a BM által térítés ellenében központilag biztosított termékekre vonatkozó igénybejelentést a BM Tűzoltóság Országos Parancsnokság összesítve küldje meg az illetékes központi beszerző szervnek. A központi beszerző szervek az igénybejelentések alapján, a népgazdasági szinten központi gazdálkodás alá tartozó és kontingentált, továbbá a haditechnikai és hadfelszerelési termékek összesített igényét állítsák össze és — annak felsőbb népgazdasági szervekhez történő benyújtása és a szükséges gyártási kapacitás biztosítása céljából — **augusztus hó 1-ig** a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökséghez jelentsék be.

22. A felsőfokú gazdasági szervek a rendszerből kivonásra kerülő termékekről, a központi tartalékkészletek összetételében tervezett változtatásokról, a BEK-et időben tájékoztatni kötelesek. A fenti információk alapján az esetleges felgyülemlett készletek hasznosítása érdekében — a BEK vezetőjének javaslatára — a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) csoportfőnök átmenetileg felfüggesztheti egyes, egyébként helyileg beszerezhető termékek beszerzését és elrendelheti, hogy a szervek igényeiket e cikkekből meghatározott időtartamon belül, kötelezően a központi készletekből elégítsék ki.

23. A központi beszerzésű termékigényből év közben felmerülő pótlólagos szükséglet kielégítése (pótrendelés), vagy igénymérséklés (lemondás) tekintetében a költségvetés készítésére kötelezett szerv a központi beszerző szervvel közvetlenül állapodjon meg.

A központilag kezelt anyagi-műszaki-technikai fejlesztési tervből lemondást, vagy előrehozást a gazdálkodásilag illetékes felsőfokú gazdasági szerv csak az érintett minisztériumi szolgálat-irányító szerv egyetértésével kezdeményezhet.

A központi gazdálkodás alá vont és kontingentált, továbbá haditechnikai és hadfelszerelési termékekből jelentkező igény módosítására előzetesen a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökség hozzájárulását kell kérni.

A központi beszerző szerv a 21. pontban foglaltak szerint bejelentett termékigényről való lemondást csak az esetben fogadhatja el, ha a szállítási szerződés a Belügyminisztériumra nézve jelentős hátrány nélkül bontható fel, vagy módosítható. Az esetlegesen felmerülő kiadások (kötér, stb.) a megrendelő szerv költségvetését terhelik.

24. A központi beszerző szerv törekedjen a terméket a központi beszerzésű termékek jegyzékében foglalt, vagy annál kedvezőbb áron beszerezni.

✓ A megrendelő szerv az évközi áreltérések kihatásait költségvetése terhére köteles viselni.

Az anyagi-műszaki és technikai fejlesztési terv végrehajtása során előálló árkülönbözet fedezetéről a központi beszerző szerv megkeresése alapján a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökség gondoskodik.

25. A központilag beszerzett termékeknek a megrendelő (igénylő) szervek rendelkezésére bocsátása a termékek jellegétől függően a központi tárintézetekből történő vételezés, vagy a gyártó (készletező) vállalatoktól való közvetlen átvétel (diszpozíció) útján történhet.

A felesleges szállítások és tárolások elkerülése céljából a beszerző szervek törekedjenek arra, hogy a gyártó vállalatok, készletező kereskedelmi szervek közvetlenül a felhasználó szervekhez szállítsanak.

Térítésmentesen biztosítandó anyagok és szolgáltatások köre

26. Az utasítás 2. sz. mellékletében részletezett anyagokat és szolgáltatásokat térítésmentesen kell a felhasználó szervek rendelkezésére bocsátani.
27. A BM I/I. (Terv és Pénzügyi) csoportfőnök az érintett felsőfokú gazdasági szervvel egyeztetve eseti jelleggel a 2. sz. mellékletben fel nem sorolt egyéb anyagokkal és szolgáltatásokkal való ellátást is térítésmentesnek nyilváníthat.
28. A térítésmentesen biztosítandó termékek és szolgáltatások költségvetési előirányzásáról az éves költségvetés tervezési rendjének részletes szabályairól szóló 24/1978. sz. miniszteri utasításban foglaltak szerint kell az érintett szerveknek gondoskodni.

A kiutalt termékekről kiállított számlát (anyagkiadási utalványt) az egyéb számláktól való megkülönböztetés végett „Térítésmentes” felülbélyegzéssel kell ellátni.

A központi termékbeszerzés pénzügyi finanszírozása és elszámolása

29. A BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Csoportfőnökség a központi beszerző szervek részére az általuk bonyolított központi termékbeszerzés finanszírozására évenként — a várható forgalom figyelembevételével — külön erre a célra nyitott „Központi beszerzések” elnevezésű MNB számlán biztosítson beszerzési forgóalapot (a továbbiakban: forgóalapot).

A központi beszerzésekkel kapcsolatos teljes pénzügyi forgalmat ezen a számlán kell lebonyolítani.

30. A központi beszerző szervek az általuk végzett beszerzéseket számlázzák a megrendelő részére. A számlát könyvelési elszámolásra alkalmas formában és példányban, az általános szabályok szerint kell elkészíteni.

A számlázás mindenkor a tényleges beszerzési áron történik. A forgalmazott termékek, illetve a szolgáltatások tényleges beszerzési árát a szállító (szolgáltató) vállalatok által alapul vett egységár (számlázási ár), valamint az átvétellel, átadás-sal és üzembehelyezéssel kapcsolatban ténylegesen felmerült költségek figyelembevételével kell megállapítani.

A termékekkel együtt átadott (kiszállított) betétdíjas göngyö-
legek értékét a számlán külön kell feltüntetni. A megrendelő
szerv által visszaszállított göngyölegek betétdíját viszont
számlájukra haladéktalanul vissza kell utalni.

Olyan költségeket (pl.: fuvardíj), amelyre a felsőfokú gazda-
sági szerv a saját költségvetésében jóváhagyott előirányzattal
rendelkezik, a megrendelőre nem háríthatja át.

31. A központi beszerző szerv a számlázott és kiszállított termé-
kek ellenértékét a megrendelő (átvevő) számlájáról azonnali
beszedési megbízással (inkasszóval) jogosult leemelni.

A számlát — a beszedési megbízással 5. „Értesítés” példányával
együtt — közvetlenül az átvevő (költségviselő) szerv pénzü-
gyi osztálya (szerv) részére kell megküldeni.

A megrendelő szerv a számla összegét — az anyagbevétele-
zési igazolás után — tényleges kiadásként a vonatkozó költ-
ségvetési tételen számolja el.

Az állami tűzoltóság területi szervei részére a BM által be-
szerzett termékek értékének megtéríttetése a BM Tűzoltóság
Országos Parancsnokság által központilag történik.

A központi termékbeszerzés számvitelének és a kapcsolatos
adatszolgáltatások rendjének szabályozására a BM I/I. (Terv
és Pénzügyi) csoportfőnök intézkedik.

32. A központi beszerzést lebonyolító és a megrendelő szervek kö-
zött a beszerzéssel kapcsolatban keletkezett jogvitákat az ér-
dekeltek közvetlen tárgyalások útján rendezzék. Amennyi-
ben ez nem vezetne eredményre, a felmerült vitában döntés
végett a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) csoportfőnökhöz kell for-
dulni. A BM I/I. (Terv és Pénzügyi) csoportfőnök döntésével
kapcsolatban a jogvitában érdekelt szervek vezetői (felsőfokú
gazdasági szerv vezetője, rendőr-főkapitány, stb.) hozzám pa-
nassal fordulhatnak.

Egyéb rendelkezések

33. Az utasítás előírásait értelemszerűen alkalmazni kell a szol-
gáltatások igénybevételére és elszámolására is.
34. A központi beszerző szervek vezetői egyes társfőhatóságok
(minisztériumok) részére térítés ellenében végzendő termék-
beszerzés és szolgáltatás rendjére vonatkozóan, jelen utasítás
rendelkezéseit alapul véve a BM I/I. (Terv és Pénzügyi) Cso-
portfőnökséggel egyetértésben állapodhatnak meg.

35. Ez az utasítás 1979. január 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 30/1976. számú miniszteri utasítás hatályát veszti. Az utasításban foglaltakat az anyagi és pénzügyi szolgálat beosztottai részére oktatás tárgyává kell tenni.

DR PÁL ANTAL s. k.,
r. vezérőrnagy
miniszterhelyettes

Készült: 320 példányban.

Kapják: államtitkár,
miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok, helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
önálló osztályok vezetői,
BM iskolák parancsnokai, Továbbképző Tanfolyam
Parancsnokság Pénzügyi-Anyagi Tanszék 30 pld.,
budapesti, megyei rendőr-főkapitányok 5—5 pld.,
hőr. kerület ill. ezredparancsnokok.

A termékgalmazással és termékgazdálkodással kapcsolatban érvényben lévő fontosabb rendeletek, utasítások

— 90/IV—1976. OT—PM	Beruh. rend. végreh. a fegyveres testületeknél.
— 7/1978. (II. 1.) MT sz. rendelet	A szállítási szerződésekről.
— 500/1977. (III. 8.) KGM utasítás	A haditechnikai műsz.-i fejl.
— 250/1966. (II. 14.) KDB utasítás	A szállítási szerződések hiányos vagy hibás teljesítésének kifogásolásáról.
— 3/1968. (Tg. É. 3. sz.) OT utasítás	A haditechnikai termékek és hadfelszerelési cikkek áráról.
— 32/1967. (IX. 23.) Korm. sz. rendelet	A külker. vállalatok belföldi szerződéseiről.
— 8/1967. (XII. 25.) ÁH sz. utasítás	A külker. vállalatok által felszámítható bizományi díj, kereskedelmi árrés és költségtérítés.
— 411/1967. (PK 39.) MNB körlevél	Külker.-i tevékenység hitelezése.
— 131/1967. (PK 23.) PM—KKM—OT utasítás	A kv. szervek áruforgalmi és áruforgalmon kívüli devizagazdálkodásáról.
— 136/1968. (PK 27.) PM—KKM—OT utasítás	
— 3/1967. (XII. 23.) KKM—PM együttes rendelet	A vámpótlék megállapításáról.
— 42/1969. (XII. 31.) PM rendelet	Az import forgalmi adó és az import árkiegészítés.
— 37/1967. (XII. 29.) PM utasítás	A nemesfémtermékek gazdálkodási rendeje.
— 1/1968. (II. 20.) MNB körlevél	A nemesfémtermékek gazdálkodási rendeje.
— 2/1968. MNB körlevél	Az importletétekről szóló PM rendelet végrehajtásáról.
— 410/1969. MNB—MBB tájékoztató	A gép- és műszerimport pü. lebonyolításával kapcsolatos kérdésekről.
— 2/1959. (I. 3.) Korm. sz. rendelet	Állami szervek magánszemélyektől történő árubeszerezéseiről, valamint ingatlanvásárlásairól.
— 11/1959. (IV. 9.) PM sz. rendelet	
— 27/1962. (VII. 14.) Korm. sz. rendelet	2/1959. Korm. sz. rendelet módosítása, kiegészítése.
— 21/1963. (IX. 14.) Korm. sz. rendelet	2/1959. Korm. sz. rendelet módosítása, kiegészítése.
— 15/1968. (IV. 6.) Korm. sz. rendelet	A magánkisipart érintő egyes kérdésekről.
— 36/1968. (IX. 21.) Korm. sz. rendelet	A 15/1968. Korm. sz. rendelet kieg.
— 4/1968. (KÉ 2.) BKM—PM sz. együttes utasítás	A közületek állami és szövetkezeti kereskedelmi szervektől történő beszerzéseinek elszámolásáról.
— 54/1967. (XII. 17.) Korm. sz. rendelet	A mezőgazdasági termékértékesítési szerződésről.
— 10/1969. (II. 27.) Korm. sz. rendelet	A gazdálkodó szervek egymásközi viszonyában a késedelmi kamat mértékéről.
— 60/1970. (XII. 31.) PM sz. rendelet	
— 33/1975. (XI. 29.) MT sz. rendelet	A termékgazdálkodásról.
— 5/1977. (XII. 28.) ÁH	Az 1978. évi termékgazdálkodásról.

A térítésmentesen biztosítandó anyagok és szolgáltatások köre

1. A beruházás útján létesített, vagy kisajátítás, vásárlás útján szerzett ingatlanok, az együtt létesített, vagy szerzett tartozékokkal.
2. A kifejezetten fejlesztés céljából beszerzésre kerülő anyagi- műszaki- és technikai eszközök, termékek.
3. A speciális import útján beszerzett eszközök és anyagok.
4. A rendkívüli — „M” — időszakra szükséges termékek.
5. Az operatív-technikai eszközök, továbbá biztonságtechnikai, rejtjel-technikai és rádióelhárítási anyagok.
6. A szigorú számadásos fizetési nyomtatványok, a gépjárművek hatósági jelzései (forgalmi rendszámablak, forgalmi engedélyek) és a gépjárművezetői engedélyeknek kiadásával kapcsolatos nyomtatványok.
7. Az újonnan rendszeresített nyomtatványok első ellátási szükséglete.
8. A HM által kiadásra kerülő szabályzatok.
9. Oltóanyagok.
10. A miniszteri kitüntetések érméi, tartozékai és okmányai.
11. A külföldi fizetési eszközök, egyes külön meghatározott esetek kivételével.
12. A minisztérium központi szervei által fenntartott javítóbázisok, háziműhelyek, laboratóriumok által nyújtott karbantartási, javítási — beleértve a csere-darabos javításokat is — felújítási és egyéb szolgáltatások.
13. Csapatzászló és zászlószalagok elkészíttetése, hímeztetése, javítása és cseréje.